

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜ ΟΝΤΟΥΕΝ

ΓΙΑΝ - ΑΡ - ΜΠΡΑΖ

ΙΑΝ-ΑΡ-ΜΠΡΑΖ, Γιάννης ο ψηλός, ξέτοι ήταν γνωστός στο χωριό του και σ' όλη την περιοχή του Κεντέζ, όπου δύο χρόνια τώρα έκανε τον ψαρά. Από τα μικρά του χρόνια είχε αλλάξει ένα πλήθος θαλασσινά επαγγέλματα. Δεν ήταν μόνον ψηλός ο Γιάν, μα και ώρατος και δυνατός. Τόχε για τίποτε να λυγίση με τ'ά χέρια του μα σιδερένια βέργα, να σηκώση με τ'ό ένα του χέρι ένα βαρελάκι γεμάτο νερό, να μετακινήση με μιά κίνηση τόν ώμων του ένα κάρο φορτωμένο άλατι. Μά ή τόσο δύναμη του δεν τόν έκανε άλαζονικό. Ήταν άπλωσως περήφανος και δεν ήθελε να τόν προσβάλλουν. Μιά μέρα που δούλευε ως μούτσος σ' ένα καράβι, ο πλοίαρχος, μεθυσμένος, για να τόν εξευτελίση, τόν πρόσταξε να γίνη η μπούτα του. Ο Γιάν άρνήθηκε. Ο πλοίαρχος, έξαλλος από τ'ό θυμό, σήκωσε ένα βούρδουλα και τόν χτύπησε. Τότε ο Γιάν, δίχως να χάση ούτε στιγμή, άρπαξε από τή μέση τόν πλοίαρχο και τόν πέταξε στη θάλασσα. Άνείως όμως κατόπιν ορίστηκε και ο ίδιος στη θάλασσα και τόν έσωσε.

Όταν ο Γιάν τελείωσε τή θητεία του στο ναυτικό, άγόρασε με τίς οικονομίες του μιά φαρδάρια κι' έγκαταστάθηκε στο Κεντέζ. Ή χρονιές ήταν καλές, ψάρι έβγαυε άφθονο και ο ψαράδες κέρδιζαν άφρετά.

Ή χήρα ταβερναρίσσια κυρά Πισόν, είχε μιά μοναχοκόρη, τήν Γκιμέτ, που τήν τριγύριζαν όλα τ'α παλληκάρια του χωριού. Μά εκείνη έδειχνε γανερά προτίμησι στον Γιάν, γιατί ήταν άμορφος, γενναίος, δυνατός και κέρδιζε δυα λόγιο άλλο ψαράδες από τή δουλειά του. Μά και ο Γιάν ήταν βαθειά φροτισμένος με τήν άμορφη και γεμάτη σαλατινά κόρη τής χήρας ταβερναρίσσιας.

Ένα βράδυ συναντήθηκαν σ' ένα μικρό έρημο δρόμο του χωριού.

Πρώτη ή Γκιμέτ τόν χαϊρέθηκε, δίνοντάς του τ'ό χέρι. Στάθηκαν κοντά-κοντά και κοιβετίλιασαν. Έκείνη τού μιλούσε με τόσο χαϊδευτική φωνή, τόν κίπταζε τόσο γλυκά μέσ' σ'α μάτια, ώστε ο Γιάν ξεθαρραύνθηκε, τήν έπιασε από τή μέση και τήν έσώριξε στην άγκαλιά του.

Ή Γκιμέτ τόν άφανε να τήν χαϊδέη, ανατριχιάζοντας άόληη, ύποταγμένη, κατακτιμένη. Ο Γιάν κατάλαβε τότε ότι ή στιγμή που τόσο καυρό τήν προσδοκούσε, είχε φτάσει επί τέλους, και γέροντας τριγυρνά άπάνω της, τή ρώτησε αν ήθελε να γίνη γυναίκα του. Ή κοπέλλα χαμήλωσε τ'ό κεφάλι της και ψιθύρισε πως κι' αυτή δεν είχε άλλη επιθυμία. Τ'ό βράδυ εκείνο αντίλλαξαν τ'ό πρώτο τους φίλι, τ'ό φίλι τού άραβάνου, και ύστερα από ένα μήνα ή Γκιμέτ γινόταν γυναίκα του Γιάν.

Τ'α δυό πρώτα χρόνια μετά τ'ό γάμο τους, ήσαν για τ'ό Γιάν και τή Γκιμέτ χρονία εύτυχίας τέτοιας που σπάνια τή συναντά κανείς στον κόσμο. Ο Γιάν κέρδιζε δυα χρήματα ήθελε, είχαν άποκτήσει ένα άγοράκι, γερό σαν τόν πατέρα του και άμορφο σαν τή μητέρα του. Έστρεφαν αληθινή λατρεία ο ένας για τόν άλλον και τίποτε δεν τούς έλειπε. Μονάκι ή Γκιμέτ ήταν λίγο απάταλη. Τ'ό χούφι έφερνε μέσ' αλ' τ'ά χέρια της όπως τ'ό κίμα άνάμεσα στα βράγια. Ο πειθρός της μοιρολόιζε γι' αυτό. Έλεγε πως έφραζε να γίνουν οικονομίες, μα ο Γιάν, ξετρολλιαμένος με τή γυναίκα του, τής τ'α περιγλώσσαζε όλα.

Άλλοίμονο! Ύστερα από λίγο άποδείχτηκε πως ο πατέρας τού Γιάν είχε δόμο. Όταν ήρθε τ'ό καλοκαίρι, τ'ό ψάρι λιγόστεψε. Ή ασυδής έφραγαν προς άλλες άγοραγιές. Σάν να μιν έφτανε αυτό, ο Γιάν άρρώσθησε κι' έμεινε στο κορβέτσι όλο τ'ό χειμώνα. Κανένας δεν μπορούσε να τούς βοηθήση, ούτε ή μητέρα τής Γκιμέτ, ή άμορφη χήρα Πισόν, που είχε ξαναπαντρευτή μ' ένα νεαρό, ο άσπιος δεν τής άφανε πεντάρα.

Ο Γιάν αναγκάστηκε τότε να πουλήση τήν φαρδάρια του και να πάη να δουλέη με μεροκάμι ο σ' άλλον ψαρά. Μά δεν άπελιχόταν. Άν έλεγε ξανά ψάρι και δούλευε λίγους μήνες γερά, θά μπορούσε να ξανασάνη.

Μά ή άτυχία έξακολούθησε. Ο Γιάν δεν κέρδιζε τίποτε. Μιά μέρα πήγε στο σπίτι του με ένα φράγχο. Ή γυναίκα του τούβριξε τότε μιά περιφρονητική ματιά αλ' τήν κορφή ως τ'α νύχια. Άλλοίμονο! Γι' αυτήν ο Γιάν δεν ήταν πια τ'ό περήφανο άλλοτινο παλληκάρι, τ'ό παλληκάρι που είχε λατρεύει, ο ώρατος τής γίγαντας που σκόρπιζε άφρονα τ'α λεφτά μπροστά της και τής έκανε όλα της τ'α κατόρτια. Ντροπαλά, ταπεινωμένα, ο Γιάν τής έδωσε τ'ό φράγχο ποίχε κερδίσει. Έ-

κείνη τ'ό πήρε με τ' άκροδάχτυλά της και τού τ'ό πέταξε κατάμουτρα, γελώντας μ' ένα γέλιο γεμάτο κακία...

Ένα πρωί, καθώς ο Γιάν έφευγε για τ'ό ψάρεμα, ο πατέρας του τόν ρώτησε από τ'ό κατόφιλι τού σπιτιού τών:

—Ή γυναίκα σου σ' άπατά! τού μοιρολόισε.

Ο ψαράς έσφιξε τ'α χέρια του, τ'α μάτια του πέταξαν σπύδες:

—Σώπα, πατέρα... Άν μου τόλεγε κανείς άλλος αυτό που μου λές, θά τόν σκότωνα!

—Σε άπατά μ' έναν ξένο... Είνε καιρός που τήν τριγυρνά... Ύποσχόθηκε να τής δώση χρήματα...

—Σώπα, πατέρα!

—Τους άκουσα να κοιβετίλιαζον σήμερα τ'ό πρωί. Ύστερα από λίγο θά πάη να τόν άνταμάση στη Βελοούδινη Σηλιάς.

Με τήν άγωνία ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του, ο Γιάν ρώτησε:

—Από δυό άκουσες, φαντάζεσαι πως έχουν προχωρήσει πολύ στις σχέσεις τους;

Ο γερός μούσσε τή νύχη του. Άσπύσο φοβήθηκε να πη πράγματα για τ'α όστία δεν ήταν βέβαιος.

—Όχι... όχι άκόμα... Δεν πιστεύω...

—Καλά, καλά, άποκρίθηκε ο Γιάν, και δίχως να ξεστομίση και μιά άλλη λέξη, έφυγε.

Ή Βελοούδινη Σηλιάς, που λέγεται έτσι από τήν παράξενη κοινωνική και λαμπρή χ'όη που σκεπάζει τ'ό έσωτερικό της, βρίσκεται στο πλευρό μιάς βραχώδους άκτής, όπου κατεβαίνει κανείς από ένα στενό μονοπάτι για κολύμπες. Μέσα στη σηλιά μταινεί κανείς από δυό εισόδους, μιά νότια και μιά δυτική. Μά ενώ ή δυτική είχε εικόλοπότεραστη, ή άλλη, ή νότια, πλημμυρίζει μ'όλους φρουσκώσις τ'ό κίμα. Δίπλα στη δυτική είσοδο, υπάρχει μιά μικρότερη σηλιά, όχι λιγώτερο περιεργή από τήν μεγάλη... Στ'ήν τελευταία αυτή σηλιά είχε κοιφτή ο Γιάν, παρμονερόντας τούς ένόχους.

Ήταν ή ώρα τής παληροφίας. Ή θάλασσα, που τήν έσπρωχνε ένας δυνατός άνεμος, άγριεψε όλο και περισσότερο. Ή άκτ'ή ήταν έρημη. Ο ψαράς, μαζεμένος σε μιά γωνιά τής μικρής σηλιάς, περιόμνε.

Άξαφνα, άκουσε ένα κρότο από βήματα, βήματα άντρακά διαστακικά, άδύσια. Κι' ύστερα από λίγες στιγμές, άντήχησε σ'α χαλιόνα ένα άλλο βήμα, πιο άλαφρό.

Ο Γιάν βύτηξε από τή κρηφόρα του. Ή Γκιμέτ — γιατί ήταν εκείνη, άλλοίμονο! — έπαινε στη σηλιά. Άντελήρη όμως πως κάποιος παρμόνεις και, γυρίζοντας, είδε τόν άντρα τής.

—Τι γυρνείς εδώ; ρώτησε σικρτώντας.

—Και σ'α τί ήρθε να κάνη εδώ; έκανε ο Γιάν.

Ή Γκιμέτ εν τ'ω μεταξύ είχε ξαναβρη τήν φριζαμία της. Έδειξε τ'ό δίχτυ της.

—Καθώς βλέπεις, ήρθα να ψαρέηο καραβίδες.

—Εδώ, μοιρολόις ο ψαράς, συζητούμενος άκόμη.

—Ναι, εδ'ό, άποκρίθηκε εκείνη με άναίδεια. Πήρεται να κερδίσω μερικά λεφτά για να τ'όσω, άφ'όσ'ό δεν μπορέσι να με τ'όσης πια!

Σάν να μιν έφταναν τ'α προκλητικ'α — τ'α ύβριστικ'α — αυτά λόγια, ή Γκιμέτ κίπταζε τόν άντρα της και με βλέμμα προκλητικ'ο.

Τότε ο Γιάν έννοιωσε να δουλώη τ'ό μάτι του. Και τραντάζοντας από τ'ό μπράτσο τήν άδεια γυναίκα του, τής έφραξε:

—Είνε ή στερονη φορά που θά κερδίσω με αυτό τόν τρούλο λεφτά!

Τώρα πια ή Γκιμέτ έννοιωσε φόβο. Θέλησε να φωνάξη.

—Φώναζε δυο θέλεις, της είπε ο Γιάν. Ή ακρομαλιά είναι έρημη και βέβαια αυτός ο παληάνθρωπος δεν θά μπορέση να σε βοηθήση...

Και, λέγοντας τ'α λόγια αυτά, έδειχνε με τ'ό δάχτυλο τόν ξένο, που είχε εν τ'ω μεταξύ παρουσιάστ'α και που παρακολούθησε τή σκηνή, κίπρινος από τ'ό φόβο, έξουθενωμένος.

—Σ' ένα τέταρτο τ'ό κίμα άδχη φτάσει εδ'ό! Δεν ούς άφίνο να φύγετε. Ως τότε μπορείτε να διασκεδάσετε!

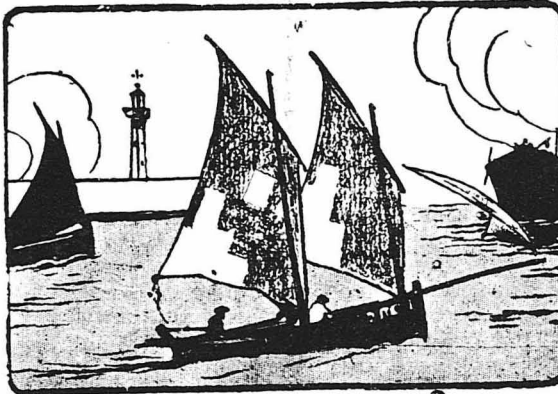
Και πραγματικά, ο άνεμος δόονα δυνάμωνε και τ'ό κίμα ψήλωνε με τρομακτική γρηγοράδα. Από τή νότιο είσοδο, έπαινε με μιά φοβερή όρη μέσ' στη σηλιά, παρμόνοντας τ'α πετρώδια με πάτιγο κι' έσφραγνονόντας ως τ'α βάθη τής σηλιάς κίματα από νερό.

Ορφός, άκίητος πάνω σ' ένα βράχο — άγάλια από γρανίτη πάνω στο βάρθο του — ο Γιάν κίπταζε άτάραχος τ'ό φούσκωμα τής κατιβασιάς.

Μά να, ύστερα από λίγο, και από τή δυτική είσοδο τής σηλιάς, τ'α κίματα, δελιά στην άρχή, άρχισαν τώρα πια να εισορμούη με γάλα, άγρια άπειλητικά.

—Γιάν! ίκέτενη ή Γκιμέτ.

Μά εκείνος δεν τής άπαντοίσε.

Τὴν ἴδια στιγμή, δύο τεράστια κήματα ὄρμησαν συγχρόνως, βροντώντας μέσα στὴ σπηλιὰ.

—Γιάν!... Θέλεις λοιπὸν νὰ πεθάνεις καὶ σὺ; Ἄν δὲν μὲ λιτάσαι ἐμένα, λιπήσου τὸν ἑαυτὸ σου, λιπήσου τὸ παιδί σου καὶ μὴν τ' ἀφῆρξεις ὀφρανό!...

Τὴ φωνὰ αὐτὴ ὁ Γιάν ἀνατρίχασε.
—Σωπα, ἀσπλαχνὴ μητέρα!... Τὸ ἀτίμασες τὸ παιδί σου... Δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ μιλάς γι' αὐτό!...

—Γιὰ χάρι τοῦ παιδιοῦ μας, Γιάν, φύγε!...

Τότε ὁ Γιάν δὲν μπόρεσε νὰ κρυφῇ τὸν κομῶ του:

—Ἄ! καταρομένει!... τῆς φώναζε. Ξέρεις καλὰ πὸς δίχως ἐσένα δὲν μπορῶ νὰ ζήσω!...

Ἡ Γκιμέτ ἔνοιωσε πὸς ὁ ἄντρας τῆς ὑποχωροῦσε. Στάθηκε λοιπὸν κοντὰ του καὶ τοῦ φώναξε:

—Γιάν, Γιανίε μου, συγχώρεσέ με!... Μὰ σι' ὀργίζομαι ὅτι μεταξὺ μου καὶ μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ δὲν συνέβη τίποτε ἀπολύτως!...

—Τ' ὀργίζεσαι;

Ἡ Γκιμέτ ὕψωσε τὸ χέρι τῆς:

—Νὰ τυραννιέται αἰώνια ἡ ψυχὴ μου στὴν κόλασι, ἂν σοῦ λέω ψεῦδα! ἔπε.

Δὲν περμένε νὰ τοῦ πῆ περισσότερα. Τὴν ἄρπαξε στὰ χεῖρια του καὶ ἔφυγε, πηδώντας ἀπὸ βράχο σὲ βράχο, μεσ' ἀπὸ τὸ μάνιασμα τὸν κωμαίων. Πηδῶσε δίχως φόβο, δίχως νὰ κάνει λάθος, μὲ σταθερότητα καὶ αἰσιοσύνη.

Δὲν σταμάτησε, παρὰ μονάχα ὅταν ἔφτασε στὴν κορυφὴ τῆς βραχώδους ἀκτῆς.

Ἐκεῖ κάτω, ὠστόσο, ὁ ἕνος, ἔχοντας μείνει μονάχος μέσα στὴν κωματοσύνη, ἰκέτενε, ὕψανε τεράμμενα τὰ χεῖρια του, οὐφίαζε ζητώντας βοήθεια.

Ἡ Γκιμέτ γνώριζε τὸν ἄντρα τῆς. Γαντζώθηκε ἀπάνω του σ' ἕνα ἔξυλο ἀγκυλίαισιμα:

—Μὴν πᾶς, Γιάν!... Μὴν πᾶς!

Ὁ φαρᾶς δισταξε. Τὸν συγχωροῦσε κάποιον ἀσθένια τοῦ γελιοῦ, ἴσως — δὲν σίβει κανεὶς τὸν ἄντρα ποῦ θέλησε νὰ τὸν ἀτιμάσῃ.

Ὡστόσο, ἡ φυσικὴ του γενναίωση καὶ τὸν ἐσπρωχνε πρὸς τὸν δίστιχο ἄνθρωπο, ποῦ θαύρασε τὸν ποῦ φρενιτὸ θάνατο, ἂν δὲν ἔβριζε νὰ τὸν σώσῃ.

Μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι, τραβήχτηκε ἀπὸ τὴν Γκιμέτ καὶ ἔφυγε.

Ἐπομένως ἀπὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, ὁ Γιάν, γυμνοκοπιώντας ὀδύνησος ἀπ' τοὺς ἄφρονες, ἔφραξε στὰ πόδια τῆς γενναίας του τὸν λιποθυμισμένο ἀντιπαλὸ του.

Τότε ἐκίνηθ, βλέποντας τὸν ἄντρα, ποῦ λίγο ἔβριζε νὰ τοῦ παραδοθῇ, ἄθλια ζαλιωμένο πλάσι στὸ βράχο, σὺν ἔξορασι καὶ σὺν κορῆ, καὶ παραβιάζοντας τὸν μὲ τὸν Γιάν, ἔκανε μιὰ κίνησι ἀδηίας καὶ γράισε πρὸς τὸ Γιάν.

Ἐκείνος τῆς εἶπε καὶ ὅλας ἀνοίξει τὴν ἀγκυλιά του, ὅπου ἡ Γκιμέτ ὄρμησε μ' ἕνα οἶμος ἐπερημόνεας.

Κι' ἔτσι ἐκδιζήθηκε τὸν ἀντίπαλό του, ὁ Γιάν ἀρ-Μαρά, ὁ Γιάνης ὁ Δυνατός!...

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΖΕΣΤΑ ΚΑΙ ΚΡΥΑ

Μεταξὺ φίλων:
—Τὴν εἶδες λοιπὸν τὴ γενναία τοῦ φίλου μας; Λένε πὸς ἔχει ὀφθα μάτια!...
—Δὲν βαρύνεσαι... Ἄ ἐν λένε τίποτε!...
—Μπᾶ! Καὶ τὰ χεῖρά τῆς;
—Ἐ, οὐτά, δυνατὸς, δὲν μοιάζουν μὲ τὰ μάτια τῆς. Δὲν σταματοῦνε οὔτε στιγμή. Ἄ ἐν ἐπὸ λ' ἄ!...

Μεταξὺ φίλων:
—Ὁ ἔρωσ εἶνε τυφλὸς, ἀγαπητὸ μου.
—Ναί, ἀλλὰ ὁ γάμος εἶνε μεγάλος ὀφθαλμαίματος καὶ δάνοτε τοῦ ἀνοίγει τὰ μάτια.

Πληρωμένη ἀπάντησις:
Ὁ κ α θ η γ η τ ῆ σ τ ο ὺ Δ ι δ α σ κ α λ ε ἰ ο ν.—Μπορεῖτε νὰ μᾶς πῆτε, θεσποινίς, μιὰ ὀ Θεὸς ἔπλασε πρώτα τὸν Ἄδამ καὶ κατόπιν τὴν Ἐβᾶ;
Ἡ ὀ π ο ψ η γ ι α γ ι ἄ τ ὸ δ ἰ ε π λ ω μ α τ ῆ σ δ ἰ δ α σ κ α λ ἰ σ ο η σ.—Ἐκοιμα ὅπως κάνουν ὅλοι οἱ μεγάλοι καλλιτέχνες καὶ δημιουργοί. Ἐφρετσαε πρώτα τὸ πρόπλασμα καὶ κατόπιν τὸ ἀριστοποίημά του!

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

—Ὁ ἱατρός Πάργνυ τῆς Ὀττάβας — ὅπως ἀναφέρει ἕνα εὐρωπαϊκὸ περιοδικὸ — ἔχει τὴν μεγαλύτερη πελατεία ἀπ' ὅλους τοὺς γιατροὺς τοῦ κόσμου.

—Ἀπλοῦστατα, εἶνε ὁ ἐπίσημος ἱατρός τοῦ κέντρου τοῦ ἀσπυράτου τῆς πόλεως καὶ, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του αὐτῆ, ἔχει πελάτας ποῦ διαμένουν σ' ἀπόστασι 2.500—3.000 χιλιομέτρων ἀπὸ τὸ ἱατρεῖο του.

—Ὁ δῆμιος σταθμοὶ τῆς Ἐταιρείας τοῦ Ἀσπυράτου διευθύνονται ἀπὸ νοσοκόμους ἢ φοιτητὰς τῆς ἱατρικῆς. Ἐτσι, οἱ ἀσθενεῖς καλοῦν τὸν διευθύνοντα τὸν σταθμόν, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ τοὺς ἐξετάσει, διαβιβάζει ραδιοηλεκτρικῶς στὸν ἱατρὸν Πάργνυ τὴν διάγνωσίν του καὶ λαμβάνει ἀμέσως ὁδηγίες, σχετικὰς μὲ τὴν θεραπεία.

—Σήμερα μὲ μιὰ τελευταία στατιστικὴ, κατὰ τὸ πρῶτο ἔξαμηνο τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἡ Ἰνδία ἔστειλεν στὴν Ἀγγλίαν περίπου 3.000.000 δέρματα φρειδίων κάθε εἶδους καὶ προκοδελίων.

—Ὁ καθηγητὴς Βάισμερ, τοῦ Πανεπιστημίου τῆς πόλεως Λύντ, κατόπιν πειραμάτων του, τὴν περσιμένη δόσιμαδα κατώφθησε νὰ ἐπιτύχῃ στὰ ἐργαστήριά του τὸ ἀπόλυτον ψῆχος 272 βαθμῶν καὶ 98 ἐκατοστῶν τοῦ βαθμοῦ.

—Ὡς γνωστὸν, τὸ μαθηματικῶς ἐπιλογισμένο ἀπόλυτον ψῆχος εἶνε 273 βαθμοὶ ἀπὸ τὸ μηδὲν καὶ 2 ἐκατοστὰ τοῦ βαθμοῦ.

—Μιὰ ἀπὸ τίς σπουδαιότερες βιομηχανίαις τοῦ Μεξικου, εἶνε ἡ βιομηχανία τὸν... μινγῶν!

—Δεκαῆξι χιλιάδες ἄνθρωποι, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, στὸ Μεξικό, ἔχουν ἀπολειστικὴ δουλειὰ νὰ κινηροῦν... μινγες, νὰ τίς συσκευάζουν ὅσον ἀσπυρὸς καὶ νὰ τίς στέλνουν στὴν Εὐρώπη.

—Πρόκειται περὶ ἐντόμων ποῦ χρησιμοποιοῦνται ὡς τροφή γιὰ ὠρεσμένα πούλια, γιὰ τὰ χρυσόψαρα καὶ τὰ μεγάλα ἐντομα τὸν Ζωολογικὸν Κήπον.

—Οἱ μινγῶνδες τοποθετοῦν εἰδικὰ δίχτυα στὶς ὄχθεις τὸν ποταμῶν καὶ λιμνῶν καὶ ἔτσι πλάνουν κατὰ χιλιάδες τίς μινγες. Ἐπομένως τὰ χελινοῦν σὲ λεπτοῦς ἀσπυρὸς τὸν 50 χιλιογράμμων καὶ τίς τοποθετοῦν σὲ φρεγία.

—Ἡ Ἀγγλία καταναλίσκει ἐτησίως ἔξηντα τόννους... μινγες τοῦ Μεξικου. Πλοῦνται δὲ ἡ μινγες αὐτῆς 60 ὡς 75 δραχμῆς ἢ λίβρα.

—Ἡ ἀπῆρσις τὸν Γεωλογικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Λονδίνου, ἀναζήτησε πρὸ μηνὸς μιὰ μεγάλη ἱερατοῦ στὸ βυθὸ τοῦ Εἰρημικου Ὠκεανου, μεταξὺ Σάν Πέντρο καὶ Μανίλας.

—Ἡ ἱερατος αὐτῆ εἶνε ποῦ μεγαλύτερη στὴν ἔκτασι ἀπὸ τίς Ἡν. Πολιτεῖαις καὶ ἔχει βουὰ ἰσχυρότερα τοῦ Ἐβροσῶ. Ἀπὸ τίς σχετικὰς δωθεισῶν τῆς πρὸ ἔργων, διεπιστάθη ὅτι ἡ πεδιάδες τῆς βρίσκονται σὲ ὠκεὸς 8—9 χιλιάδων μέτρων.

—Στὴν Ἰαπωνία ψηφίστηκε τελευταία εἰδικὸς νόμος, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο παρέχεται τὸ δικαίωμα στὸ ἵπουργεῖο τὸν Στρατιωτικῶν νὰ κόπη εἰδικὰ παράσημα ἀξίας γιὰ νὰ τ' ἀπονεύμῃ σὲ ὄσους... σκόλους ἐχρησιμοποίησαν στὴ Μαντζουρία ὡς φλόιας τῆς γραμμῆς τὸν σιδηροδρόμου.

—Στὴν Ἀμερικὴ ἄρχισαν νὰ χτίζων τελευταία σπιτάκια ἀπὸ κρυστάλλο, τὸ ὁποῖο ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ μὴ σπάσῃ.

—Ὅσοι κατοκοῦν στὰ σπίτια αὐτά, δὲν ὑποφέρουν οὔτε ἀπὸ τὴ σκόνῃ, οὔτε ἀπὸ τὸ κρύο, οὔτε ἀπὸ τὴ ζέστη, οὔτε καὶ ἀπὸ τοὺς θορούβους τοῦ δροῦ.

—Στὴ Γαλλία ἀναλογεῖ ἕνας γιατρός σὲ κάθε 1596 κατοίκους, στὴν Ἀμερικὴ ἕνας σὲ 1325, στὴν Ἀγγλίαν ἕνας σὲ 1070 κατοίκους, στὴ Γερμανίαν ἕνας σὲ 1015 καὶ στὴν Ἀυστραλίαν ἕνας σὲ 840.

—Στὸ Μπλιζγκομ, τῆς ἐπαρχίας Ντόουραμ τῆς Ἀγγλίας, λειτουργεῖ ἀπὸ τριμηνίου ἕνα τεράστιο ἐργοστάσιον παραγωγῆς πετρελαίου ἀπὸ γαιάνθρακα, τὸ ὁποῖο παράγει 100.000 τόννους πετρελαίου ἐτησίως.

—Ἀπὸ 1.000 τόννους γαιανθράκων, παράγονται 400 τόννοι πετρελαίου ἡμερησίως.

—Τὸ ἵπουργεῖο Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τῆς Ἀγγλίας ἔξεδωκε τελευταία εἰδικὸς προστατευτικῶς νόμους γιὰ τὴν εὐρύτερα καταναλίσσει τοῦ χημικου αὐτοῦ πετρελαίου, τόσο στὸ ἐσωτερικὸ, ὅσο καὶ στὶς ἀποικίαις τῆς.

—Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ παραγωγή τοῦ ἐλαίου σ' ὅλο τὸν κόσμο ἔφτασε στὰ 12.545.840 ἐκατόλιτρα, ἀπὸ τὰ ὅποια τὰ 6.600.000 παρήγαγε ἡ Ἰαπωνία.

—Κατὰ σειρὰν ποσότητα, ἡ παραγωγικότερες χώρες εἶνε: ἡ Ἰσπανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Τῦνις, ἡ Ἑλλάς, ἡ Πορτογαλία, ἡ Ἀλγερία, τὸ Μαρόκο καὶ ἡ Γαλλία.

